

Valtioneuvoston asetus toimeentulotuesta annetun lain 2 a §:n 3 momentissa tarkoitetun toiminnan olennaisuuden vaatimuksen täyttymisestä eräillä aloilla

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi toimeentulotuesta annetun lain 2 a §:n 3 momentissa tarkoitetun toiminnan olennaisuuden vaatimuksen täyttymisestä eräillä aloilla.

Asetus koskisi opetuslalla työskenteleviä henkilöitä, kotityöntekijöitä, taiteilijoita ja luovaa tai esityksellistä työtä tekeviä henkilöitä sekä muita vastaavilla työaikajärjestelyiltään epätavallisilla työaloilla tai työtehtävissä työskenteleviä henkilöitä, kuten urheilijoita ja valmentajia.

Tausta

Hallitus on antanut hallituksen esityksen 116/2025 vp, jossa ehdotetaan uudistuksia toimeentulotukeen. Esityksessä ehdotetaan muun ohessa muutosta siihen, milloin henkilön tulisi ilmoittautua kokoaikatyötä hakevaksi työnhakijaksi ja pitää työnhakunsa voimassa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitetulla tavalla. Asiasta säädettäisiin hallituksen esityksen mukaan toimeentulotuesta annetun lain 2 a §:ssä.

Toimeentulotuesta annetun lain 2 a §:n 1 momentin johdantokappaleessa ja 1 kohdassa säädettäisiin hallituksen esityksen mukaan seuraavasti:

Toimeentulotukea hakeva 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka ei vielä ole kansaneläkelain (568/2007) 10 §:n 1 momentissa tarkoitetussa vanhuuseläkkeeseen oikeuttavassa iässä, tai 17-vuotias henkilö, joka on suorittanut oppivelvollisuutensa, on velvollinen ilmoittautumaan kokoaikatyötä hakevaksi työnhakijaksi ja pitämään työnhakunsa voimassa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitetulla tavalla, jollei hän ole palkansaaajana työssä, jossa työtuntimäärä on vähintään 30 tuntia viikossa.

Toimeentulotuesta annetun lain 2 a §:n 3 momentissa säädettäisiin hallituksen esityksen mukaan seuraavasti:

Viikoittaisesta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta työtuntimäärästä koskevasta vaatimuksesta voidaan poiketa opettajien, kotityöntekijöiden, taiteilijoiden ja luovaa tai esityksellistä työtä tekevien henkilöiden sekä muiden vastaavien työaikajärjestelyiltään

epätavallisilla työaloilla työskentelevien osalta. Tällöin työtuntimäärää koskevan vaatimuksen täyttyminen määritellään siten, että työtulojen tai työajan perusteella määritellään toiminnan olennaisuus. Kotityöntekijöiden, taiteilijoiden ja luovaa tai esityksellistä työtä tekevien osalta poikkeaminen 1 momentin 1 kohdan tarkoitetusta työtuntimäärää koskevasta vaatimuksesta edellyttää lisäksi, että palkan perusteena ei ole työaika. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset edellytyksistä, joiden perusteella 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta työtuntimäärää koskevasta vaatimuksesta voidaan poiketa.

Hallituksen esityksessä esitettyjen lainkohdan perustelujen mukaan kyse olisi töistä tai työaloista, joissa työ- tai virkaehtosopimuksen mukainen täysi työaika on matalampi kuin 1 momentin 1 kohdassa ehdotettu 30 tuntia (eräät opetusalan tehtävät) tai joissa palkka ei perustu tehtävään työaikaan vaan suoritteiden määrään (kotityö) tai projektiin (eräät taiteilijoiden ja muiden luovien ja esityksellisten alojen työntekijöiden työ). Lisäksi asetuksella voitaisiin tarvittaessa säätää kokoaikatyötä hakevaksi ilmoittautumista koskevan velvoitteen työaikaarajasta muissa vastaavissa työaikajärjestelyiltään epätavallisissa työtehtävissä tai tällaisilla aloilla.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/29348/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.stm(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Sosiaali- ja terveysministeriö, Meritullinkatu 8, Helsinki PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/29348/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus VN/29348/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 14.11.2025.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa erityisasiantuntija Hanna Tervahauta (etunimi.sukunimi(at)gov.fi, puh. +358(0)2951 63418) ja neuvotteleva virkamies Anu Kangasjärvi (etunimi.sukunimi(at)gov.fi, puh. +358(0)295 163 224).

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM154:00/2024>

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM154:00/2024>

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/HE_116+2025.pdf

https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/HallituksenEsitys/Documents/RP_116+2025.pdf

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM115:00/2025>

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM115:00/2025>

Liitteet:

[Asetusluonnos.pdf](#)

[Utkast till förordning.pdf](#)

[Asetusmuistioluonnos.pdf](#)

Jakelu:

Akava ry
Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Helsingin kaupunki
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Kainuun hyvinvointialue
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Satakunnan hyvinvointialue
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
STTK ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Yrittäjät ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työttömien Keskusjärjestö ry
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntopalaute koskien työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisvelvoitteen rajaa opetusosalalla:

Lausuntopalaute koskien työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumisvelvoitteen rajaa kotityöntekijöiden, taiteilijoiden ja luovaa tai esityksellistä työtä tekevien henkilöiden sekä muiden vastaavien työaikajärjestelyiltään epätavallisilla työaloilla tai työtehtävissä työskentelevien henkilöiden osalta:

Muu lausuntopalaute:

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveysministeriö

Marjamäki Tarja
Sosiaali- ja terveysministeriö